

Temat: Fake news – krytyczne myślenie – scenariusz zajęć**Wiek:** 7–11 lat**Autor:** Anna Świć**Czas trwania:** 45–60 min. (uzależniony od wieku, możliwości rozwojowych grupy oraz jej liczebności)

W dzisiejszych czasach dostęp do różnego typu informacji jest bardzo łatwy. Wystarczy w wyszukiwarce internetowej wpisać poszukiwane hasło, a od razu pojawiają się strony z tematami dopasowanymi do naszego pytania. Nie mamy jednak pewności, czy informacje zawarte w wyszukanych artykułach są rzetelne. Bardzo ważne jest, żeby nasi uczniowie mieli tego świadomość, żeby krytycznie podchodzili do treści zamieszczonych w necie. Na zajęciach przeprowadzonych według zaproponowanego scenariusza uczniowie spróbują ustalić, czy informacje podane przez inne zespoły są prawdziwe. Sprawdzą też, który z programów utworzonych dla GeniBota jest prawidłowy, a które wprowadzają w błąd.

Cele ogólne

- Wytlumaczenie pojęcia fake news,
- Poznanie narzędzi, które pomagają weryfikować treści zamieszczone w internecie,
- Rozwijanie miękkich kompetencji (umiejętność pracy zespołowej, logiczne, algorytmiczne myślenie, zadaniowe podejście do stawianych problemów),
- Rozwijanie myślenia przyczynowo-skutkowego,
- Rozwijanie wyobraźni i kreatywności.

Cele operacyjne:**Dziecko**

- Krytycznie podchodzi do przekazywanych mu informacji,
- Potrafi odróżnić prawdę od fałszu,
- Szuka rozwiązań stawianych przed nim problemów,
- Potrafi stworzyć program dla robotów edukacyjnych,
- Potrafi znaleźć błąd w stworzonym programie,
- Jest kreatywne,
- Chętnie pracuje w zespołach.

Kompetencje kluczowe kształtowane podczas zajęć

- Kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji,
- Kompetencje matematyczne oraz kompetencje w zakresie nauk przyrodniczych, technologii i inżynierii,
- Kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się

Metody

Poszukujące, podające, praktycznego działania.

Formy

Grupowe, zespołowe, indywidualne.

Pomoce dydaktyczne

Materiały plastyczne, mata do kodowania, GeniBot, karty do kodowania, kubki w trzech kolorach.

Przygotowanie

Przygotuj wszystkie potrzebne do zajęć materiały. Sprawdź, czy długość kroku robota jest odpowiednia do maty, której używasz

Przebieg zajęć

- Przywitaj się z dziećmi, powiedz, że na dzisiejszych zajęciach popracujecie z robotami GeniBot,
- Zapytaj uczniów gdzie szukają informacji, gdy mają jakieś pytania, problemy. Czy pytają bliskich, czy szukają odpowiedzi w książkach, a może w internecie. Zapytaj, czy zawsze okazywało się, że informacje które udało im się uzyskać, były zgodne z prawdą,
- Zaprosz dzieci do wykonania małego eksperymentu. Podziel uczniów na 3, 4 zespoły i poproś, żeby każdy zespół przygotował kilka zdań o sobie. Część z tych zdań powinna być zgodna z prawdą, część powinna zawierać informacje nieprawdziwe,
- W kolejnym kroku rozdaj zespołom kubki w trzech kolorach: zielonym, czerwonym, niebieskim. Powiedz, że barwa zielona będzie symbolizowała zdanie prawdziwe, czerwona fałszywe, a niebieską będziemy pokazywać w sytuacji, gdy nie wiemy, czy odpowiedź jest prawdziwa czy fałszywa,
- Poproś kolejno zespoły o odczytywanie stworzonych przez siebie zdań, a pozostałe grupy o wskazanie, przy pomocy kubków, czy dane zdanie jest fałszywe czy prawdziwe,
- Po skończonej zabawie zapytaj uczniów, czy łatwo było zdecydować czy koledzy podają informacje zgodne z prawdą, czy błędne. Podobnie dzieje się w internecie, różne osoby zamieszczają w nim treści i nie zawsze są to treści zgodne z prawdą, aktualną wiedzą naukową. Często błędy nie wynikają z celowego wprowadzania w błąd, tylko z braku wiedzy, bywa jednak, że jest to działanie celowe,
- Wy tłumacz uczniom, że zdarza się, że odróżnienie informacji prawdziwej, od tej, która została sztucznie stworzona nie jest łatwe. Postarajcie się stworzyć definicję pojęcia „fake news”. Zapytaj uczniów jak jest przez nich rozumiane,

- Powiedz dzieciom, że istnieją narzędzia, które ułatwiają nam weryfikację danych treści. Jeśli mamy wątpliwości co do danego zdjęcia, grafiki możemy wykorzystać odwrócone wyszukiwanie grafiki. Dzięki temu uzyskamy więcej informacji o obrazie, który budzi nasze wątpliwości. Dzięki narzędziu web.archive możemy sprawdzić historię danej domeny. Kolejnym narzędziem przydatnym przy weryfikacji może okazać się Google Trends. Jest to narzędzie, które umożliwia monitoring trendów wyszukiwań wśród użytkowników,
- Porozmawiajcie o tym, co robić jeśli napotkamy taką budzącą nasze wątpliwości informację, jak reagować. Zwróć uwagę uczniów również na to, jak ważne jest roztropne podejście do dalszego udostępniania treści, co do których mamy wątpliwości,

1. 3D Portrait of AnnaSophia Robb by Houssein Diba

- Pokaż uczniom stronę, na której można znaleźć zbiór najbardziej realistycznych modeli 3D różnych osób (<https://cgelvels.com/10-most-realistic-human-3d-models-that-will-wow-you/?v=9b7d173b068d>). Porozmawiajcie o tym jak bardzo realnie są przedstawione,
- Zaproś uczniów do ostatniego zadania, tym razem z wykorzystaniem robotów GeniBot. Rozłóż matę do kodowania, wskaż miejsce startu i miejsce, do którego będzie chciał dojechać robot. Ułóż z kart do kodowania kilka alternatywnych programów i poproś dzieci, żeby bez uruchamiania robota wskazały ten, który jest właściwy,
- Sprawdźcie przy pomocy robota, czy wybrany został dobry program. Sprawdźcie też, dokąd dotarłby robot zaprogramowany przy pomocy pozostałych programów,
- Podziękuj dzieciom za aktywny udział w zajęciach.